

Praha 7.5.2004

26

Předběžné údaje o celkových výdajích na zdravotnictví v roce 2003

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky zveřejňuje předběžné údaje o celkových výdajích na zdravotnictví za loňský rok. V souladu s užívanou metodikou se do celkových výdajů kalkuluje výdaje veřejné (tj. veřejné zdravotní pojištění, výdaje státního rozpočtu MZ ČR kap. 335, výdaje územních rozpočtů na zdravotnictví) a přímé soukromé platby obyvatelstva. Za podklad pro odhad slouží u veřejných výdajů jednak Závěrečný účet ústředních orgánů ČR za rok 2003, kap. 335, pro státní a územní rozpočty, jednak Souhrnné hodnocení vývoje hospodaření veřejného zdravotního pojištění, tj. materiál předkládaný MZ ČR vládě ČR. Pro odhad přímých soukromých plateb obyvatelstva je používán výsledek výběrového šetření Českého statistického úřadu - Příjmy, vydání a spotřeba domácností statistiky rodinných účtů.

Výdaje MZ ČR a územních rozpočtů na zdravotnictví

Podle Závěrečného účtu ústředních orgánů ČR byly výdaje kapitoly 335 (MZ ČR) v roce 2003 celkem 10 286 mil. Kč, tj. o 3 883 mil. Kč více než v roce 2002 a o 5 031 mil. Kč více než v roce 2001. Procentuálně činí toto navýšení 60,6 % oproti roku 2002 a 95,7 % oproti roku 2001. Na úrovni Ministerstva zdravotnictví se převážně jednalo o výdaje investiční, výdaje na různé zdravotnické programy, preventivní programy, výzkum a vývoj a podobně.

Výdaje územních rozpočtů za rok 2003 činily 12 345 mil. Kč, v roce 2002 stejný ukazatel dosáhl 9 176 mil. Kč (navýšení o 3 169 mil. Kč, tj. o 34,5 %) a v roce 2001 jen 8 705 mil. Kč (oproti roku 2001 o 3 640 mil. Kč čili o 41,8 % více).

Z veřejných rozpočtů do zdravotnictví bylo vydáno v roce 2003 celkem 22 631 mil. Kč, ve srovnání s rokem 2002 navýšení činí 6 053 mil. Kč (36,5 %), oproti roku 2001 bylo navýšení 8 671 mil. Kč (62,1 %).

V hospodaření krajů a obcí tvořila největší část položka 3522 „Ostatní nemocnice“, což bylo 8 181 mil. Kč. Další velkou položkou 1 936 mil. Kč na „Zdravotnickou záchrannou službu“. V rámci oddlužení bývalých okresních nemocnic bylo přiděleno 2 703 mil. Kč, což tvoří rozhodující položku navýšení nestátních veřejných výdajů.

Přímé soukromé platby obyvatelstva

Podle předběžné statistiky rodinných účtů (ČSÚ 21.3.2004) a s použitím středního stavu obyvatelstva v roce 2003 bylo obyvatelstvem uhrazeno celkem 16 037 mil. Kč. Pro srovnání v roce 2002 to bylo 14 454 mil. Kč a v roce 2001 pak 13 629 mil. Kč, vzestup v roce 2003 tedy činí 10,9 % oproti roku 2002 a 17,7 % oproti roku 2001.

Veřejné zdravotní pojištění

Výdaje systému veřejného zdravotního pojištění na zdravotní péči dosáhly za rok 2003 výše 147 748 mil. Kč (MZ ČR). Výdaje systému zdravotního pojištění v roce 2002 byly 137 487 mil. Kč, v roce 2001 dosáhly 131 136 mil. Kč. Navýšení oproti roku 2002 činilo 10 261 mil. Kč, což je 7,5 %, oproti roku 2001 došlo k nárůstu o 16 612 mil. Kč, tj. o 12,7 %.

Vývoj výdajů na zdravotnictví a meziroční nárůst v %

	2000	2001	2002	2003 ²⁾
Z veřejných prostředků ¹⁾	129 626	145 096	154 066	170 379
nárůst v %	5	12	6	11
v tom: ze státního a místních rozpočtů	13 708	13 960	16 579	22 631
nárůst v %	4	2	19	37
ze zdravotního pojištění	115 918	131 136	137 487	147 748
nárůst v %	5	13	5	7
Přímé soukromé platby obyvatelstva	12 245	13 711	14 454	16 037
nárůst v %	7	12	5	11
Celkem výdaje	141 871	158 807	168 520	186 416
Celkem meziroční nárůst v %	5	12	6	11

¹⁾ Nejsou zahrnuty výdaje ostatních rezortů mimo rezort zdravotnictví

²⁾ Předběžné údaje

Zdroj dat: Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo financí, ČSÚ, ÚZIS ČR

Ekonomika zdravotnictví

Výdaje na zdravotnictví si udržují trvale stoupající tendenci. Významně stouply výdaje státu i krajů a obcí, což však bylo jednorázově ovlivněno rozhodnutím o sanování dluhů bývalých okresních nemocnic. V posledních letech se zrychluje i vývoj přímých plateb obyvatelstva. Navýšení překonávající významně růst inflace vykazují i výlohy zdravotních pojišťoven, přestože z jejich aktivit je zřejmá snaha růstu bránit, ať již při dohodovacích řízeních o hodnotách bodů, dále úvaha o vracení dříve vyplacených záloh nebo dosud přetrvávající problémy s platebními lhůtami zdravotnickým zařízením. Na obranu zdravotních pojišťoven, hlavně VZP, je nutno uvést stav pohledávek za nepláči zdravotního pojistného ke 31.12.2003, kdy pohledávky dosáhly 37 334 mil. Kč (ČSÚ 15.4.2004).

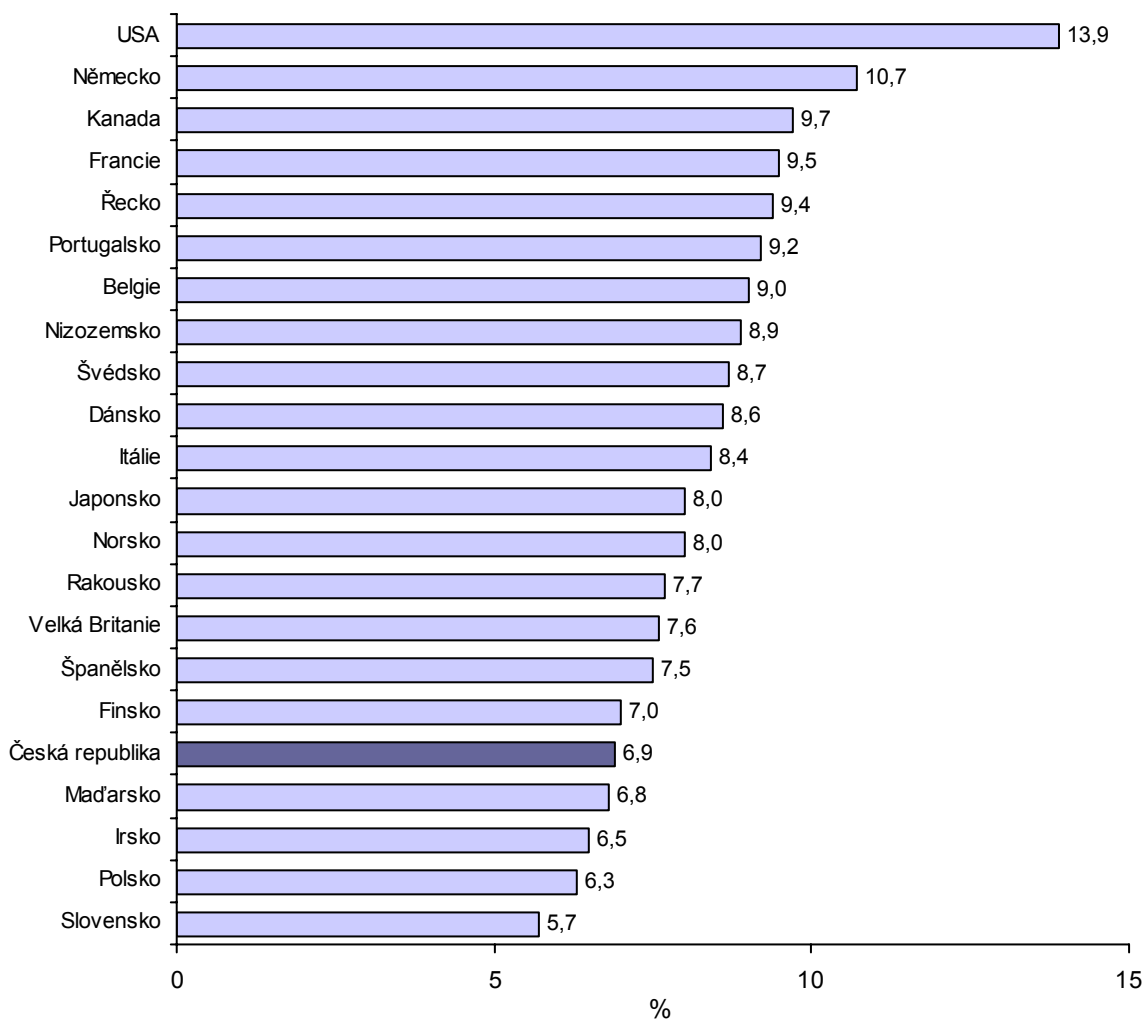
Výše uvedená data o výdajích se týkají rezortu zdravotnictví. Výdaje rezortů obrany a dopravy dle odhadu MZ ČR (20.2.2004) činí cca 1 600 mil. Kč a v posledních letech mají rovněž stoupající tendenci.

V podílu zdravotnických výdajů na hrubém domácím produktu se ČR s dosaženými 6,8 % drží na třetím místě mezi přistupujícími zeměmi EU po Slovinsku a Maltě (údaj z roku 2001, rok 2002 není ještě k dispozici), nedosahuje však zdaleka průměrné úrovně EU s 8,9 % (WHO - Světová zdravotnická organizace).

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

Grafická příloha:

Podíl výdajů na zdravotnictví na HDP dle OECD v roce 2001

Vývoj výdajů na zdravotnictví a spotřebitelských cen (1995 = 100)

